

A tantárgy kódja	
A tantárgy megnevezése (magyarul)	Államtani alapismeretek
A tantárgy megnevezése (idegen nyelven)	Basics of the Theory of State
A tantárgyfelelős intézet neve	Állam- és Társadalomelméleti Intézet
A tantárgyfelelős tanszék neve	Államelméleti és Politikatudományi Tanszék
Tantárgyfelelős neve	Dr. Fejes Zsuzsanna
Oktató(k) neve	Dr. Fejes Zsuzsanna, Dr. Mandák Fanni, Dr. Peres Zsuzsanna, Dr. Barna Attila, Dr. Paczolay Péter, Dr. Kovács Endre Miklós, Dr. Szerletics Antal

Kreditérték	4 kredit
A tanórák száma (előadás+gyakorlat)	Nappali: 2 ea + 2 gy; Levelező: 20 óra/félév
Az oktatás nyelve	magyar
Előtanulmányi kötelezettségek	-

Meghirdetési gyakorisága	ősz
Ajánlott félév	1. félév
A tantárgy szakmai tartalma	A tárgy célja általános elmélettörténeti bevezetést és államtudományi alapokat nyújtson a hallgatók számára. Az elmélettörténeti bevezetés részeként megismerteti őket a politikai gondolkodás alapvető állomásaival az ókortól napjainkig. A kurzus második része az állam és az államtudomány főbb jellegzetességeit mutatja be és felkészíti a hallgatókat az egyetemi tanulmányok folytatására, különös tekintettel a későbbiekben oktatott Alkotmányjog és Állam szervezete c. tárgyakra. A tárgy az állam és a közigazgatás valamennyi főbb kérdését tárgyalja, bevezetés jelleggel, kitékintve a jogi ismeretek megalapozására is.
Kompetenciák leírása	Az államra vonatkozó általános ismeretek elsajátítása; az állammal és a joggal kapcsolatos alapfogalmak ismerete és azok gyakorlati alkalmazásának képessége; az állam szervezetének és felépítésének ismerete; az államtípusokra és állami funkciókra vonatkozó történeti ismeretanyag elsajátítása; elméleti absztrakciós képességek fejlesztése.
Tantárgyi tematika heti bontásban	<ol style="list-style-type: none"> 1.) Az állam szó eredete és jelentéstörténete. Az ókori görög és római állambölcsélet. A középkor államelmélete (Szent Ágoston, Aquinói Szent Tamás, Pádovai Marsilius). 2.) A reneszánsz politikai gondolkodása: realizmus és utópia. Az állam fogalma Machiavelli elméletében. Reneszánsz utópiák. A szuverenitás klasszikus tana Jean Bodin elméletében. 3.) A társadalmi szerződés elméletei: Thomas Hobbes, John Locke, Jean-Jacques Rousseau). 4.) A hatalommegosztás klasszikus tana Montesquieu elméletében. 5.) A XIX-XX. század "uralkodói eszméinek" hatása az államra. A liberális, a konzervatív, a szocialista-kommunista és a nemzetállam eszméje. 6.) Az állam fogalma. Az államfogalom eredete, jelentéstörténete. Az állam fogalmi elemei. Az állam történeti típusai

	<p>7.) Az államszervezet. Hatalommegosztás és a hatalmi ágak elválasztása Állam- és kormányformák. Kormányzástan, kormányzati viszonyok. Állami intézmények és működésük</p> <p>8.) Az államszervezet. Az igazságszolgáltatás. Közigazgatás és önkormányzatiság Állam és jog. A jogrendszer tagozódása. A jogalkotás és a jogalkalmazás</p> <p>9.) Államtipológiák. Állami funkciók és állami feladatok. Az állam gazdasági és jóléti funkciói.</p> <p>10.) A fejlesztő- és szabályozó állam</p> <p>11.) A föderalizmus</p> <p>12.) Regionalizmus és a különböző autonómia formációk</p> <p>13.) A nemzetközi államrendszer</p> <p>14.) Az európai integráció államtani kérdései. Az uniós jogforrások.</p> <p>15.) Összefoglalás, konzultáció.</p>
Az aláírás megadásának feltételei	Előadásokon való részvétel, zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése
Az értékelés módszere, vizsgakövetelmények	kollokvium (ötfokozatú)+ szeminárium ötfokozatú gyakorlati jegy.
A vizsga módja	Írásbeli
Szakirodalom	<p>Kötelező irodalom: Takács Péter et al.: Államelmélet I.: A modern állam elméletének előzményei és történeti alapvonalai. Bp. Szent István Társulat, 2007, 387. oldal; Paczolay Péter-Szabó Máté: Az egyetemes politikai gondolkodás története: szöveggyűjtemény. Budapest, Rejtjel, 1999, 294. oldal;</p> <p>Ajánlott irodalom: Paczolay Péter: Államelmélet I. Machiavelli és az államfogalom születése. (Korona Kiadó, 1998); Bódig Mátyás-Györfi Tamás: Államelmélet: A mérsékelt állam eszméje és elemei I. Elmélettörténet. (Miskolc: Bíbor Kiadó, 2002); Paczolay Péter-Szabó Máté: A politikatudomány kialakulása: a politikaelmélet története az ókortól a huszadik századig (Budapest, Rejtjel, 2006).</p>
Az oktató(k) elérhetősége	Fejes.Zsuzsanna@uni-nke.hu; Paczolay.Peter@uni-nke.hu; Mandak.Fanni@uni-nke.hu; Peres.Zsuzsanna@uni-nke.hu; Barna.Attila@uni-nke.hu; Szerletics.Antal@uni-nke.hu